

ΑΡ./ΗΜ.: ΔΝΣ/20511/09-05-2024

Προς: κ. Θ. Σκυλακάκη
Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Περίληψη: Απάντηση στην με αρ. 4383/18.04.2024 ερώτηση βουλευτών της Νέας Αριστεράς, απευθυνόμενη προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα «Ποια τα οφέλη από τα ευκαιριακά έργα διεθνών διασυνδέσεων χωρίς σχεδιασμό;»

Σχετικά: (α) Η με αρ. 4383/18.04.2024 ερώτηση βουλευτών της Νέας Αριστεράς, απευθυνόμενη προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα «Ποια τα οφέλη από τα ευκαιριακά έργα διεθνών διασυνδέσεων χωρίς σχεδιασμό;»

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Σε απάντηση των ερωτημάτων που τίθενται στην υπ' αριθμ. 4383/18.04.2024 ερώτηση, θα θέλαμε να θέσουμε υπόψη σας τα ακόλουθα, για τα ζητήματα αρμοδιότητας του ΑΔΜΗΕ:

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του Άρθρου 108 του Ν.4001/2011, ο ΑΔΜΗΕ εκπονεί και δημοσιεύει το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΔΠΑ) του Συστήματος Μεταφοράς της Χώρας, το οποίο εκδίδεται κάθε έτος, έχοντας κυλιόμενο χαρακτήρα. Ειδικότερα, το ΔΠΑ:

(α) προσδιορίζει τις κυριότερες υποδομές μεταφοράς που πρέπει να κατασκευαστούν ή να αναβαθμιστούν κατά τα επόμενα δέκα (10) έτη συμπεριλαμβανομένων και των απαραίτητων υποδομών για τη διείσδυση των ΑΠΕ, (β) περιέχει όλες τις επενδύσεις που ήδη έχουν περιληφθεί σε προηγούμενα προγράμματα ανάπτυξης και προσδιορίζει τις νέες επενδύσεις των οποίων η έναρξη υλοποίησης προβλέπεται μέσα στην επόμενη τριετία, γ) παρέχει τεchnοοικονομική ανάλυση σκοπιμότητας για τα σημαντικά έργα μεταφοράς του εδαφίου β' ανωτέρω, ιδίως αυτά που αφορούν διεθνείς διασυνδέσεις και διασυνδέσεις νήσων με το Σύστημα Μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, εκτιμώμενων χρηματικών ροών αναγκών χρηματοδότησης των επενδυτικών σχεδίων των υπόψη έργων.

Βάσει των ανωτέρω, στο Προκαταρκτικό ΔΠΑ 2025-2034, το οποίο τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση, περιλαμβάνει το σύνολο των διαθέσιμων πληροφοριών για κάθε νέα διεθνή διασύνδεση, ανάλογα με τον βαθμό ωρίμανσής της. Ειδικότερα:

- Διασύνδεση Ελλάδας – Κύπρου - Ισραήλ (έργο ΕΚΕ 3.10 στον 5^ο Κατάλογο ΕΚΕ), Great Sea Interconnector, πρώην EUROASIA): Το έργο έχει ενταχθεί ήδη από τον Νοέμβριο του 2013 στη λίστα των Έργων Κοινού Ενδιαφέροντος (ΕΚΕ) και παραμένει έως και σήμερα σε αυτή τη λίστα (1^η λίστα PCI/PMI πλέον), σηματοδοτώντας με τον τρόπο αυτό τη διαχρονική στήριξη των κυβερνήσεων της Ελλάδας και της Κύπρου στο έργο αυτό από το 2013. Η υλοποίηση του έργου έχει αναληφθεί από τον ΑΔΜΗΕ, διασφαλίζοντας την τεχνική και χρηματοδοτική επάρκεια του έργου και θέτοντας τις βάσεις για την έγκαιρη ολοκλήρωσή του.
 - ο Υποέργο 2.6.2 (3.10.2 στον 5^ο Κατάλογο ΕΚΕ): Τμήμα Ελλάδας – Κύπρου: Το έργο έχει εισέλθει στην κατασκευαστική του περίοδο, με τον ανάδοχο να προχωράει στην κατασκευή των καλωδίων, ενώ έως το τέλος του 2024 θα συμβολαιοποιηθούν οι σταθμοί μετατροπής. Στην παρούσα φάση το προϋπολογιστικό κόστος του εν λόγω τμήματος εκτιμάται σε 1,94 δις €, ενώ έχει ήδη λάβει χρηματοδότηση 657 εκ. € από τον CEF (Connecting Europe Facility). Ο επιμερισμός του κόστους έχει καθοριστεί ως 37% - 63% σε Ελλάδα και Κύπρο, αντίστοιχα, βάσει της σχετικής κοινής απόφασης CBCA των Ρυθμιστικών Αρχών Ελλάδας και Κύπρου το 2017.

- ο Υποέργο 2.6.1 (3.10.1 στον 5^ο Κατάλογο ΕΚΕ): Τμήμα Κύπρου – Ισραήλ: Για την ωρίμανση των μελετών του έργου θα απαιτηθούν 9-10 μήνες, ώστε το έργο να περάσει σε επόμενο στάδιο. Με την ολοκλήρωση των μελετών αυτών θα προσδιοριστεί το προϋπολογιστικό κόστος του έργου και ο επιμερισμός του κόστους σε Κύπρο και Ισραήλ, με αντίστοιχη συμφωνία CBCA των οικείων ρυθμιστικών αρχών.
- Νέα διασύνδεση Ελλάδας – Τουρκίας (έργο 23.12): Προϋπολογιστικό κόστος 24,2 Μ€ (για το ελληνικό τμήμα), το οποίο έχει εγκριθεί από τη ΡΑΑΕΥ σε προηγούμενο ΔΠΑ.
- Νέα διασύνδεση Ελλάδας – Αλβανίας (έργο 24.3): Προϋπολογιστικό κόστος 15,3 Μ€ (για το ελληνικό τμήμα), το οποίο είναι υπό έγκριση από τη ΡΑΑΕΥ.
- Νέα διασύνδεση Ελλάδας – Ιταλίας (έργο 24.4): Προϋπολογιστικό κόστος 606 Μ€ (θεωρώντας 50-50% επιμερισμό κόστους μεταξύ των δύο Διαχειριστών), το οποίο είναι υπό έγκριση από τη ΡΑΑΕΥ.
- Αναβάθμιση διασύνδεσης Ελλάδας – Β. Μακεδονίας: Το έργο αφορά στην αναβάθμιση της υφιστάμενης Γ.Μ. 400 kV Μελίτη – Bitola. Στο επόμενο διάστημα θα εξεταστεί από τους δύο Διαχειριστές η σκοπιμότητα υλοποίησης της εν λόγω διασύνδεσης, οπότε και θα εκτιμηθεί το σχετικό κόστος. Το εν λόγω έργο δεν έχει συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό του ΔΠΑ, διότι δε βρίσκεται στον απαιτούμενο βαθμό ωρίμανσης.
- Νέα διασύνδεση Ελλάδας – Γερμανίας (Green Aegean Interconnector): Ο αρχικός σχεδιασμός αφορά σε συνολική δυναμικότητα μεταφοράς 3 GW, με την προτεινόμενη οδευση να αφορά σε υποθαλάσσια διέλευση από την Ελλάδα μέσω Αδριατικής μέχρι τη Σλοβενία, και στη συνέχεια μέσω χερσαίας διαδρομής προς Αυστρία και Νότια Γερμανία. Η προκαταρκτική εκτίμηση του προϋπολογισμού του έργου είναι 8,1 δις €. Μέσω της συνεργασίας των εμπλεκόμενων Διαχειριστών, θα οριστικοποιηθούν τόσο ο σχεδιασμός του έργου, όσο και το προϋπολογιστικό κόστος αυτού. Το εν λόγω έργο δεν έχει συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό του ΔΠΑ, διότι δε βρίσκεται στον απαιτούμενο βαθμό ωρίμανσης.
- Διασύνδεση Ελλάδας – Αιγύπτου: Το έργο περιλαμβάνεται στην πρώτη ενωσιακή λίστα Έργων Αμοιβαίου Ενδιαφέροντος (PMI), ενώ φορέας υλοποίησης του έργου είναι η ELICA S.A. Το εκτιμώμενο κόστος του έργου, σύμφωνα με τον φορέα υλοποίησης είναι 4,5 δις€. Το εν λόγω έργο δεν έχει συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό του ΔΠΑ, διότι αφορά τρίτο φορέα υλοποίησης.
- Διασύνδεση Ελλάδας – Σαουδικής Αραβίας: Τον Οκτώβριο του 2023 συστάθηκε εταιρεία ειδικού σκοπού, Saudi Greek Interconnection S.A., ισομερούς συνιδιοκτησίας των δύο Διαχειριστών (ΑΔΜΗΕ και National Grid S.A - Saudi Electricity Company) με σκοπό την εκπόνηση μελετών για την εμπορική βιωσιμότητα του έργου της διασύνδεσης. Στο πλαίσιο των μελετών αυτών θα προσδιοριστεί το προϋπολογιστικό κόστος του έργου. Το εν λόγω έργο δεν έχει συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό του ΔΠΑ, διότι δε βρίσκεται στον απαιτούμενο βαθμό ωρίμανσης.

Η τελική έγκριση για την έναρξη της κατασκευής (πέραν δηλ. των προκαταρκτικών μελετών και αδειοδότησης) των έργων που δεν εκκινούν εντός της επόμενης τριετίας (η υλοποίηση των έργων της οποίας είναι δεσμευτική για τον ΑΔΜΗΕ), αναπόκειται στη Ρυθμιστική Αρχή μέσω της έγκρισης επόμενου ΔΠΑ που θα τα εντάσσει στην αντίστοιχη τριετία. Ο επιμερισμός του κόστους των υπό εξέταση νέων διασυνδέσεων, πλην του τμήματος της διασύνδεσης Ελλάδας - Κύπρου μεταξύ των εμπλεκόμενων Διαχειριστών θα εγκριθεί επίσης στον μεταγενέστερο αυτό χρόνο (οριστικοποίηση των έργων) από τις αρμόδιες Ρυθμιστικές Αρχές, και εφόσον πρόκειται για έργα ΕΚΕ, κατόπιν σχετικής κοινής απόφασης (Cost-Benefit Cost Allocation, CBCA) που εκδίδεται λαμβάνοντας υπόψη επικαιροποιημένες αναλύσεις κόστους-οφέλους και πιθανούς χρηματοδοτικούς πόρους που έχουν εξασφαλιστεί για τα εν λόγω έργα. Σημειώνεται ότι ο ΑΔΜΗΕ κάνει χρήση και αξιοποιεί με τον καλύτερο τρόπο τους διαθέσιμους χρηματοδοτικούς πόρους, εργαλεία και μηχανισμούς εντάσσοντας μεγάλα έργα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, όπως οι νέες διεθνείς διασυνδέσεις, σε αυτά ώστε να ελαχιστοποιείται, κατά το δυνατόν, η επιβάρυνση των καταναλωτών.

Η αύξηση της διασυνδεσιμότητας, δηλαδή η ενίσχυση και η ανάπτυξη των ηλεκτρικών διασυνδέσεων με τα ηλεκτρικά συστήματα των γειτονικών χωρών στην ευρύτερη περιοχή, αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα για τον ΑΔΜΗΕ, στη βάση σχετικής του υποχρέωσης απορρέουσας από το ευρωπαϊκό πλαίσιο (απαίτηση για διασυνδεσιμότητα κατ' ελάχιστον 15% της ισχύος του ηλεκτροπαραγωγικού δυναμικού της χώρας το 2030), και καθώς συμβάλλει καθοριστικά στην επίτευξη της βιώσιμης ενεργειακής μετάβασης, στην ασφάλεια τροφοδότησης του συστήματος, στη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της χώρας, αλλά και τη σύγκλιση των αγορών των γειτονικών χωρών, επιτρέποντας τη διακίνηση μεγάλων ποσοτήτων καθαρότερης και φθηνότερης ενέργειας. Ως εκ τούτου, η ανάπτυξη των διεθνών διασυνδέσεων θα αποφέρει σημαντικά οφέλη στους καταναλωτές, μειώνοντας το κόστος της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, πέρα από τα προφανή περιβαλλοντικά οφέλη.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση ή πληροφορία.

Με τιμή,

Μανούσος Μανουσάκης
Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος

Κοινοποίηση:

- Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου